

Judikatūras krājums

Lieta C-243/12 P

FLS Plast A/S
pret
Eiropas Komisiju

Apelācija — Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Plastikāta rūpniecisko maisu nozare — Lēmums, ar kuru konstatēts EKL 81. panta pārkāpums — Vispārējās tiesas neierobežota kompetence — Pienākums norādīt pamatojumu — Mātesuzņēmuma atzīšana par vainojamu meitasuzņēmuma izdarītā pārkāpumā — Mātesuzņēmuma atbildība par meitasuzņēmumam uzliktā naudas soda samaksu — Samērīgums — Tiesvedība Vispārējā tiesā — Sprieduma taisīšana saprātīgā termiņā

Kopsavilkums – Tiesas (pirmā palāta) 2014. gada 19. jūnija spriedums

1. *Apelācija — Pamati — Pirmoreiz apelācijas tiesvedībā izvirzīts pamats — Pamats, kas izvirzīts pret kādu pārsūdzētā sprieduma motīvu — Pamats, kura mērķis ir apstrīdēt pārsūdzētā sprieduma pamatotību — Pamats, kas izriet no paša pārsūdzētā sprieduma — Pieņemamība*

(LESD 256. panta 1. punkts; Tiesas statūtu 58. panta pirmā daļa; Vispārējās tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkts)

2. *Konkurence — Savienības tiesību normas — Pārkāpumi — Atzīšana par vainojamu — Mātesuzņēmums un meitasuzņēmumi — Ekonomiska vienība — Vērtējuma kritēriji — Prezumpcija par mātesuzņēmuma īstenotu izšķirošu ietekmi uz tam pilnībā piederošiem meitasuzņēmumiem — Atpēkojams raksturs — Pierādīšanas pienākums — Nevainīguma prezumpcijas pārkāpums — Neesamība*

(LESD 101. un 102. pants; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 48. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts)

3. *Apelācija — Pamati — Kļūdainais faktu vērtējums — Nepieņemamība — Faktu un pierādījumu vērtējuma pārbaude Tiesā — Izslēgšana, izņemot sagrozīšanas gadījumu*

(LESD 256. pants; Tiesas statūtu 58. pants)

4. *Apelācija — Pamati — Nepietiekams pamatojums — Pienākuma norādīt pamatojumu apjoms*

(LESD 256. pants; Tiesas statūtu 56. un 58. pants; Vispārējās tiesas Reglamenta 81. pants)

5. *Apelācija — Pamati — Sprieduma motīvu daļa, kurā pielauts Savienības tiesību pārkāpums — Citu juridisku apsvērumu dēļ pamatota rezolutīvā daļa — Noraidīšana*

(LESD 256. pants; Tiesas statūtu 58. pants)

6. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Naudas soda neuzlikšana vai samazināšana par apsūdzētā uzņēmuma sadarbību — Nosacījumi — Mātesuzņēmums un meitasuzņēmumi — Vajadzība pēc saimnieciskas vienības sadarbības brīdī*

(LESD 101. panta 1. punkts; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas Paziņojuma 96/C 207/04 D daļas 2. punkts)

7. *Konkurence — Savienības tiesību normas — Meitasuzņēmuma izdarīts pārkāpums — Mātesuzņēmuma atzīšana par vainojamu — Solidāra atbildība par naudas soda samaksu — Apjoms — Mātesuzņēmums un meitasuzņēmums, kuri pārkāpuma izdarīšanas laikā veidoja uzņēmumu LESD 101. panta izpratnē un lēmuma par naudas soda uzlikšanu pieņemšanas dienā šādā formā vairs nepastāvēja — Sekas attiecībā uz naudas soda maksimālā apmēra noteikšanu*

(LESD 101. panta 1. punkts; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts)

8. *Eiropas Savienības tiesības — Principi — Pamattiesības — Ievērošana, ko nodrošina Tiesa — Ikvienas personas tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu — Saprātīga termiņa ievērošana — Atzīšana Eiropas Cilvēktiesību konvencijā — Atsauce uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartu — Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants)

9. *Tiesvedība — Procesas ilgums Vispārējā tiesā — Saprātīgs termiņš — Tiesvedība par konkurences tiesību normu pārkāpuma esamību — Saprātīga termiņa neievērošana — Sekas*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa)

10. *Ārpuslīgumiskā atbildība — Pieteikums, kas pamatots ar pārmērīgi ilgu tiesvedību Vispārējā tiesā — Nosacījumi — Prettiesiskums — Zaudējumi — Cēloņsakarība — Vērtējuma kritēriji — Iztiesāšanas sastāvs*

(LESD 256., 268. un 340. pants; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 25. un 44.–48. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 27. un 30. punktu)

3. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 32. un 76.–78. punktu)

4. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 49., 51. un 79. punktu)

5. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 84. punktu)

6. Konkurences jomā tikai tas uzņēmums, kas ir sadarbojies ar Komisiju, pamatojoties uz paziņojumu par iecietību, atbilstoši šim paziņojumam var saņemt tā naudas soda samazinājumu, kāds tam būtu noteikts, ja tas nebūtu sadarbojies. Šis samazinājums nevar tikt attiecināts uz uzņēmumu, kas daļā no pārkāpuma izdarīšanas laikposma ietilpa saimnieciskā vienībā, ko veidoja šis pirmais uzņēmums, bet kas vairs tajā neietilpa brīdī, kad šis pēdējais minētais sadarbojās ar Komisiju.

Pretēja interpretācija vispārīgi nozīmētu, ka uzņēmuma īpašumtiesību pārejas gadījumā uzņēmums, kas sākotnēji ir piedalījies pārkāpumā kā meitasuzņēmuma, kas ir tieši iesaistīts tajā, mātesuzņēmums un kas pēc tam šo meitasuzņēmumu ir nodevis citam uzņēmumam, attiecīgā gadījumā saņemtu naudas soda samazinājumu, kas ir piešķirts šim pēdējam minētajam uzņēmumam saskaņā ar tā sadarbību ar Komisiju, kaut gan minētais uzņēmums nav ne pats sekmējis attiecīgā pārkāpuma atklāšanu, ne arī sadarbības brīdī istenojis izšķirošu ietekmi pār savu agrāko meitasuzņēmumu.

Tādējādi, ņemot vērā paziņojumā par iecietību paredzēto mērķi – sekmēt LESD 101. pantam pretējas rīcības atklāšanu – un lai nodrošinātu efektīvu šīs tiesību normas piemērošanu, nekas nepamato naudas soda samazinājuma, kas kādam uzņēmumam piešķirts atbilstoši tā sadarbībai ar Komisiju, attiecināšanu uz citu uzņēmumu, kas, kaut arī pagātnē ir kontrolējis attiecīgajā pārkāpumā iesaistīto meitasuzņēmumu, pats nav sekmējis tā atklāšanu.

(sal. ar 85.–87. punktu)

7. Savienības konkurences tiesībās saistībā ar naudas soda, kas ir noteikts par konkurences noteikumu pārkāpumu, samaksu solidaritātes attiecības, kas pastāv starp diviem uzņēmumiem, kuri veido vienu saimniecisku vienību, nevar tikt reducētas uz sava veida galvojumu, ko sniedzis mātesuzņēmums, lai nodrošinātu meitasuzņēmumam noteiktā naudas soda samaksu. Tāpēc argumentācija, saskaņā ar kuru šim mātesuzņēmumam nevar tikt piespriests maksāt naudas sodu tādā apmērā, kas ir lielāks nekā tā meitasuzņēmumam noteiktā naudas soda apmērs, ir nepamatota.

Sodu un sankciju individualitātes princips prasa, lai saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punktu naudas soda apmērs, kas ir jāmaksā solidāri, tiktu noteikts atkarībā no pārkāpuma, kurā individuāli tiek vainots attiecīgais uzņēmums, smaguma un no tā ilguma.

(sal. ar 107. punktu)

8. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 131.–133. punktu)

9. Ņemot vērā nepieciešamību likt ievērot Savienības konkurences tiesību normas, Tiesa nevar tikai tāpēc vien, ka nav ievērots saprātīgs termiņš sprieduma taisīšanai, ļaut prasītājam apšaubīt tam noteiktā naudas soda apmēru, ja visi pamati, kas ir vērsti pret secinājumiem, ko Vispārējā tiesa ir izdarījusi jautājumā par šī naudas soda apmēru un rīcību, par ko tā ir noteikusi sodu, ir tikuši noraidīti.

Tas, ka Savienības tiesa ir pārkāpusi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrajā daļā tai uzlikto pienākumu laikus izskatīt tās izskatīšanai nodotās lietas, ir sodāms ar Vispārējā tiesā celtu prasību par zaudējumu atlīdzību, jo šāda prasība ir efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis. No tā izriet, ka prasība atlīdzināt zaudējumus, kas ir radušies tāpēc, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi saprātīgu termiņu sprieduma taisīšanai, nevar tikt iesniegta tieši Tiesai apelācijas tiesvedībā, bet tā ir jāiesniedz pašā Vispārējā tiesā.

(sal. ar 134. un 135. punktu)

10. Izskatot prasību atlīdzināt zaudējumus, kas ir radušies tāpēc, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi saprātīgu termiņu sprieduma taisīšanai, Vispārējai tiesai, izskatot lietu citā sastāvā nekā tas, kādā strīds tika izskatīts tiesvedībā, kuras ilgums tiek kritizēts, ir jānovērtē gan apgalvoto zaudējumu faktiskā pastāvēšana, gan zaudējumu cēloņsakarība ar strīdīgās tiesvedības pārmērīgo ilgumu, pārbaudot šajā ziņā sniegtos pierādījumus.

(sal. ar 136. punktu)